

Uttalande av Sametingets plenum

Umeå den 20 februari 2020

Högsta domstolen har i en dom den 23 januari 2020 gett Girjas sameby rätt mot svenska staten vad avser vilken av dessa parter som har bättre rätt till småviltsjakt och fiske inom samebyns område.

Domen är historisk genom att HD anpassat begreppet urminnes hävd extensivt till ett långvarigt samiskt bruk samt även tar stöd i internationell rätt. Nu behövs krafttag för att hantera domen och säkerställa att lagstiftning tar hänsyn till detta.

Sametinget konstaterar att det är hög tid för svenska staten att ta itu med de samiska rättsfrågorna. Sametinget anser att det måste tillsättas en parlamentarisk utredning med syfte att skapa en modern samepolitik och anpassa lagstiftningen i samiska rättsfrågor till urminneshävd, sedvana, gällande rättspraxis och till att det samiska folket är både ett folk och ett urfolk med de rättigheter som medföljer.

Utredningen måste ha ett deltagande av samtliga riksdagspartier och en genomgående bred samisk representation. Sametinget måste knytas till den parlamentariska utredningen. Samtliga partier i Sametinget ska ges möjlighet medverka i Sametingets dialog med den parlamentariska utredningen.

Sametinget konstaterar även att grov rasism har riktats mot samer sedan domen tillkännagavs. Sametinget förväntar sig att samtliga svenska institutioner tar avstånd från rasismen och att de aktivt motarbetar den. Det är vår mening att rasismen mot samer grundar sig i hur den svenska staten undvikit att hantera samiska frågor i nutid, tillsammans med att den svenska skolan brister i barns historiska utbildning angående samer, samt den svenska statens övergrepp av det samiska folket och den samiska kulturen. Det kan inte tillåtas fortgå och vi förväntar oss förändring.